

A1.

Ο συγγραφέας αντιπαραβάλλει τη ζωή στη Γη με τη ζωή σε άλλους πλανήτες επισημαίνοντας την αποξένωση του ανθρώπου από τη φύση και το συνάνθρωπο. Αρχικά, το βαθύτερο αίσθημα μοναξιάς διεγείρει το ανθρώπινο ενδιαφέρον στην αναζήτηση επικοινωνίας με άλλους κόσμους. Η επικοινωνία αυτή είναι αδύνατη, ωστόσο, η ζωή στη γη είναι άξια θαυμασμού λόγω των ποικιλόμορφων δημιουργημάτων της. Στη συνέχεια, αναφέρεται στη διπλή φύση του ανθρώπου ως δημιουργού αλλά και ως άπληστου κατακτητή του περιβάλλοντος. Έτσι, τονίζει ότι ο άνθρωπος πρέπει να εκτιμήσει τη ζωή σ' αυτόν τον πλανήτη και να επιδιώξει την ουσιαστική επικοινωνία αντιμετωπίζοντας την αποξένωση με την παιδεία και τις αξίες του πολιτισμού. Οραματίζεται στο απώτερο μέλλον την ισότητα, την απουσία πολέμων και τη διαφύλαξη του περιβάλλοντος. Καταλήγει στην ανάγκη αντιμετώπισης της επίγειας μοναξιάς του ανθρώπου, πριν την επιδίωξη επαφής με άλλους κόσμους.

B1.

«Όσο η επικοινωνία [...] πυκνώνει με το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, το διαδίκτυο και τα κινητά τηλέφωνα, τόσο η μοναξιά μας μεγαλώνει και η αποξένωση κυριαρχεί.»

Το διαδίκτυο και η κινητή τηλεφωνία αποτυπώνουν με τον πιο emphaticό τρόπο τη ραγδαία εξέλιξη της τεχνολογίας και έχουν γίνει μέρος της καθημερινής μας ζωής. Γι' αυτό και αποτελούν έναν πολύ πιστό καθρέπτη των συνηθειών, της νοοτροπίας και της ψυχολογικής κατάστασης του σύγχρονου ανθρώπου και ο σύγχρονος άνθρωπος βιώνει τον απόλυτο εθισμό από τη χρήση των νέων αυτών μέσων, καταβάλλεται από ένα ιδιότυπο «σύνδρομο στέρησης» ή και καταλαμβάνεται από υστερικό εκνευρισμό και άγχος στην περίπτωση που η σύνδεση διακοπεί. Ο σύγχρονος άνθρωπος μπορεί να έχει εκατοντάδες φίλους στις σελίδες κοινωνικής δικτύωσης, ελάχιστους όμως γνωρίζει, ελάχιστους έχει συναντήσει και σε ακόμη πιο λίγους έχει επενδύσει συναισθηματικά. Αυτή η ασφαλής, ανώδυνη, επιφανειακή επικοινωνία τρέφει το υπερεγώ του σύγχρονου ανθρώπου, υποθάλλει την ανωνυμία και καθίσταται βασικός συνυπεύθυνος στον κατακερματισμό της κοινωνίας.

B2.

α) **Θεματική Περίοδος:** «Αποκαλύπτεται όμως επίσης... έχει διπλή υπόσταση.»

Λεπτομέρειες: «Από τη μια είναι ικανός... τα θύματα των συμφερόντων του.»

Κατακλείδα: «Η υπερφίαλη αυτή στάση... το λίκνο της δικής του υπάρξεως.»

- β) «περιμένει λοιπόν ένα χέρι βοήθειας»
«η ζωή δεν ανθίζει μόνο στη Γη»
«γέννησε αριστουργήματα»
«σφραγίζει την ιστορική πορεία»

B3.

- α) ταυτόχρονα: συγχρόνως
γέννησε: δημιούργησε
αισθανθεί: νιώσει
πληθαίνουν: αυξάνονται
ανάλητη: απάνθρωπη, σκληρή
- β) ανούσια: ουσιώδη
εμφανίζεται: αφανίζεται, εκλείπει
ανέφικτη: εφικτή
πυκνώνει: αραιώνει
υψηλά: χαμηλά

B4.

α) «Είναι άραγε περιέργεια, κατακτητική διάθεση ή απλώς ένα διανοητικό παιχνίδι;»: Το ερωτηματικό εγείρει τον προβληματισμό του αναγνώστη, προσδίδει ζωντάνια και αμεσότητα στο κείμενο γεφυρώνοντας το χάσμα μεταξύ πομπού και δέκτη. Φανερώνει εκλαϊκευμένο επιστημονικό λόγο και αποτελεί στοιχείο προφορικού λόγου. Ενισχύει το βαθμό ενότητας και αλληλουχίας του κειμένου, εφόσον δίνεται η απάντηση στο ερώτημα και βοηθάει τον αναγνώστη να κατανοήσει πώς ξεδιπλώνεται η συλλογιστική πορεία του πομπού.

«- όσο και αν αντιτίθεται στις ενδόμυχες επιθυμίες μας-»: Πρόκειται για εμβόλιμο παρενθετικό σχόλιο του συγγραφέα που συμπληρώνει τα γραφόμενα. Διακόπτεται, δηλαδή, ο λόγος για την παρεμβολή ανάμεσα στις παύλες παρενθετικής πρότασης.

β) Παθητική σύνταξη: «Από την άλλη, σφραγίζεται από τον ίδιο τον άνθρωπο η ιστορική πορεία του με πολέμους και αγριότητες, θεοποιούνται τα υλικά αγαθά και συντηρούνται η αδικία και οι ανισότητες.»

Γ1.

ΤΙΤΛΟΣ: «Η Φύση εκπέμπει SOS»: Ας ευαισθητοποιηθούμε!

ΠΡΟΛΟΓΟΣ: Αφόρμηση από επίκαιρο γεγονός: 22 Απριλίου παγκόσμια ημέρα της γης.

Συνοπτική αναφορά στη σημασία του φυσικού περιβάλλοντος για τον άνθρωπο καθώς και στα αίτια της οικολογικής καταστροφής.

ΖΗΤΟΥΜΕΝΟ Α: ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΠΟΥ ΕΧΕΙ ΠΡΟΚΑΛΕΣΕΙ Η ΕΛΛΕΙΨΗ ΣΕΒΑΣΜΟΥ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ ΠΡΟΣ ΤΟ ΦΥΣΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ.

- Ρύπανση της ατμόσφαιρας: μολυσμένο νέφος πάνω από μεγαλουπόλεις, όξινη βροχή, καταστροφή του όζοντος, το φαινόμενο του θερμοκηπίου, ηχορύπανση.
- Κλιματικές αλλαγές: αύξηση θερμοκρασίας, τήξη πολικών πάγων, ερημοποίηση περιοχών της γης.
- Μόλυνση εδάφους: χημικά λιπάσματα και δηλητηριώδη φυτοφάρμακα.
- Καταστροφή πανίδας και χλωρίδας: πολλά στρέμματα πρασίνου οικοπεδοποιούνται προκειμένου να λυθεί το στεγαστικό πρόβλημα. Χιλιάδες είδη ζώων και πουλιών εξαφανίζονται, η χλωρίδα και η πανίδα διαφοροποιούνται με τη χρήση νέων τεχνικών της γενετικής μετάλλαξης και ελαττώνονται με απρόβλεπτες μακροπρόθεσμες συνέπειες.
- Εξάντληση των παραδοσιακών ενεργειακών πηγών: η αλόγιστη σπατάλη των παραδοσιακών πηγών ενέργειας, λόγω των αυξανόμενων καταναλωτικών αναγκών έχει προκαλέσει την εξάντληση των μη ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.
- Μόλυνση νερών και θαλασσών: απορρυπαντικά - φυτοφάρμακα, λύματα ανθρώπων, βιομηχανικά απόβλητα, ραδιενεργά κατάλοιπα μολύνουν τα νερά και συγχρόνως καταστρέφουν ζώα και φυτά που ζουν μέσα στο νερό. Απόβλητα ή ατυχήματα πλοίων μολύνουν τις θάλασσες με κατάλοιπα πετρελαίου, χημικές ή ραδιενεργές ουσίες.
- Στη φθίνουσα πορεία του το φυσικό περιβάλλον συμπαρασύρει και τα αρχαιολογικά μνημεία, που ύστερα από μακραίωνη ύπαρξη κινδυνεύουν από το σύγχρονο πολιτισμό.
- Η τεράστια οικολογική καταστροφή έχει αντίβαρο και στον ίδιο τον άνθρωπο: κλονισμός της σωματικής και ψυχικής υγείας (καρδιοπάθειες, αναπνευστικά προβλήματα, δερματίτιδες, καρκίνοι, άγχος, νευρικές παθήσεις).
- Συνολικά θα λέγαμε πως υπάρχει άμεσος κίνδυνος επιβίωσης του ανθρώπου πάνω στη γη, ενώ η τεχνολογική πρόοδος μας δίνει την εντύπωση ότι η καθημερινή ζωή του ανθρώπου βελτιώνεται, το βιοτικό επίπεδο ανυψώνεται, στην πραγματικότητα η ποιότητα ζωής υποβαθμίζεται.

ΖΗΤΟΥΜΕΝΟ Β: ΤΡΟΠΟΙ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΗΣ ΣΧΕΣΗΣ ΜΕ ΤΟ ΦΥΣΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

- Οικογένεια: Διάλογος, μετάδοση του σεβασμού στο περιβάλλον, ενημέρωση παιδιών για το πρόβλημα, επισκέψεις στη φύση, διαμόρφωση οικολογικής συνείδησης.
- Σχολείο: Ανθρωπιστική παιδεία, ευαισθητοποίηση των νέων για οικολογικά θέματα, ειδικό μάθημα για οικολογία, πρωτοβουλίες για δεντροφυτεύσεις, ανακύκλωση, πολιτιστικές εκδηλώσεις με θέμα το περιβάλλον.
- Ενημέρωση και ευαισθητοποίηση του πολίτη από τα Μ.Μ.Ε.
- Πολιτεία: Αυστηρά νομοθετικά μέτρα για την προστασία του περιβάλλοντος και πιστή εφαρμογή τους.
(ανακύκλωση απορριμμάτων, απομάκρυνση βιομηχανιών από κατοικημένες περιοχές, υποχρεωτική χρήση φίλτρων, μέτρα για προστασία των θαλασσών, ποταμών, λιμνών, ρύθμιση του κυκλοφοριακού προβλήματος στις πόλεις).
- Τεχνολογία: Βιώσιμες προτάσεις από το Ινστιτούτο Τεχνολογίας και Έρευνας, φωτοβολταϊκά συστήματα, ενεργειακά σπίτια, τεχνολογίες αντιρρύπανσης

και απορρύπανσης, βιοκάσιμα, στροφή σε εναλλακτικές ανανεώσιμες πηγές ενέργειας: αιολική – ηλιακή.

- Οικολογικό κίνημα – εθελοντισμός: Αφύπνιση της περιβαλλοντικής συνείδησης των πολιτών, οργανώνοντας τις αντιδράσεις τους και διεκδικώντας το καλύτερο δυνατό για τη διαφύλαξη της φύσης σε ρεαλιστικό επίπεδο.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ:

Συνειδητοποίηση απ' όλους του μεγέθους του προβλήματος, δράση εξατομικευμένη και συλλογική, επαναπροσδιορισμός των αξιών.